

3. světové fórum hudby v Tunisu

17.-22.října 2009

je již od svého založení spojeno s valným shromážděním Mezinárodní hudební rady /dále MHR/. Program byl tématicky ambiciózní s bloky 1. *Podpora hudební diversity, revitalizace tradiční hudby* s diskusí o tom, co je vůbec tradiční hudba, 2. *Digitální trh, jeho struktura, klady i rizika*, 3. *Změny paradigmat kulturních politik*, 4. *Hudební vzdělávání – jeho perspektivy, problémy, inovativní formy*. Program doplnilo poprvé udělení cen za prosazování práv přístupu k hudbě bez cenzury a antidemokratické bariéry, např. i finančních, což zní sice jako trochu násilná formální implementace obecné zásady do konkrétní oblasti, tj. hudby, nicméně projekty, které byly oceněny, jsou smysluplné. K takovým patří třeba argentinský pilotní projekt *Centro Andino para la Educacion y la Cultura*, který fungoval od r. 1986 více než 20 let. Ve vybrané vesnici, kde se předtím vůbec neprovozovala žádná hudba, bylo systematicky dlouhodobě pracováno s dětmi. V průběhu let zde vznikly hudební skupiny, provozují se kurzy, pečují se o tradiční kulturu. Lokalita je nyní schopná seberozvoje bez vnější intervence, což bylo cílem a zkušenosti mohou být zúročeny i jinde. Dalším takovým projektem je obnovení hudební výchovy v Afganistánu. Jedná se o vytvoření školy s výukou tradiční i euroamerické hudby pro děti do 14 let s tím, že výuka bude bezplatná, bude integrovat i nadané děti z ulice. Projekt je podpořen zahraničními organizacemi jako je Goethe Institut, Yamaha, ISME, British Council a dalšími. Třetím projektem je dánský portál Freemuse, který monitoruje a komentuje svobodu přístupu k hudbě, různé případy cenzur. Ceny vybírala komise Mezinárodní hudební rady. Součástí programu byly také každodenní koncerty především tradiční hudby Tunisu.

Pro nás je důležité vidět mezinárodní, nejen evropský kontext, abychom si uvědomili, že naše prostředí je v porovnání s celosvětovou situací kultivované s dobrou tradicí, na druhou stranu ovšem také, že se můžeme poučit z neobvyklých postupů, které provokují situace v zemích, kde chybí naše možnosti nebo jsou finančně špatně dostupné.

K okruhu první diskuse: Problém kulturní diversity není pro nás zatím tak akutní jako např. ve Švédsku, Dánsku, velkých městech Evropy, kde v některých třídách je 80% dětí jiných národností i kultur, což není problém jen jazykový. Zajímavá byla diskuse o tom, co je míněno tradiční hudbou, zda zakonzervovaný stav, který považují odborníci za významně nedotčený globalizací, nebo žijící tradice, která se samozřejmě vyrovnává s různými vlivy. Navrhla jsem novému vedení MHR ku zvážení, což bylo přijato, že by bylo užitečné streamové internetové vysílání na stránkách MHR s komentovanou tradiční hudbou. Komentáře by umožnily zařazovat oba typy hudební praxe bez matení pojmů. Co se týče okruhu vzdělávání, tak inspirativní se mi jevil zejména argentinský skladatel Alejandro I. Rossi s jeho orchestrem tradičních nástrojů a přírodních objektů s užitím nových technologií především svými nápady ke způsobu práce i divadelní prezentace. Zajímavou prezentaci v tomto bloku měl také byl Sir David Price, bývalý ředitel a spoluzakladatel nadace Institut umění a divadla v Liverpoolu s přednáškou *Nová paradigmata výchovy* ovšem s řadou konkrétních příkladů a argumentací. Více na jeho blogu: www.davidpriceblog.blogspot.com. Celkově velmi kvalitně bylo prezentováno téma digitalizace hudebního trhu. Přehledně a poměrně nestranně jej podala zejména Michele Amar, která pracuje v nedávno instalované Export Music Office v USA. Z uvedené prezentace bylo zřejmé, že stále roste role služby tzv. agregátorů sítí a metadat. Na poli mediální elektronické distribuce a prodeje se testují

efektivní způsoby práce s distribucí, kontrolou a prodejem dat obecně. Další zajímavou prezentaci měl ekonom a bývalý dlouholetý pracovník Warner Music, nyní předseda IFPI v Rakousku Manfred Lappé.

Zabýval se trendy v distribuci digitálního trhu. Nárůst digitálního trhu označil za dramatický. Každým rokem roste zhruba o 5 procent v celosvětovém průměru, nejvíce v Jižní Korei, USA, Japonsku, Kanadě, Francii, Austrálii. Mimořádně narostl především uploading na mobilní telefony, a to i v zemích, které se dosud významně trhu neúčastnily, např. v Kolumbii vzrůstá objem této distribuce o stovky procent. Dochází nadále k poklesu fyzického prodeje, nicméně Lappé chápe i přednosti tohoto formátu. Oblast autorskoprávní se musí vyrovnat s pokrokem technologií vzájemnou právní i technickou spoluprací autorů, vydavatelů, distributorů ve smyslu hodnot umělecké svobody, malých cen, snadné samoobslužnosti. Právní odpovědnost by postupně měli nést tímto způsobem především poskytovatelé služeb, kteří si vzájemným propojením zajistí ochranu práv i dat, nikoli odběratelé. M. Lappé podrobněji popsal fungování softwaru pro hudební distribuci Rebeat.

Co se týče samotné agendy valného shromáždění MHR, došlo ke změně stanov, která byla sice většinou akceptována, ale není příliš sympatická, protože snížila pravomoc pléna ve prospěch pravomocí předsednictva /členové nyní budou pouze informováni o nových členech MHR a kooptacích členů předsednictva/.

Novým presidentem Mezinárodní hudební rady se stal na dvouleté období Holanďan Prof. Franz de Ruiter, který je v současné době předsedou rady Královské akademie umění v Holandsku a ředitelem umělecké akademie na Leidenské universitě. Novými členy exekutivní rady se stali F. Condon z Uruguaye, H. Melius ze Švédska, B. Smilevski z Makedonie a F. Zghonda z Tunisu. Vicepresidenty jsou B. Schanda z Maďarska, L. Hentschke z Brazílie a F. Zghonda.

Více: www.imc-cim.org a www.chr.nipax.cz

Lenka Dohnalová, ČHR, 2009